

Bruxelles, den 10.2.2016
COM(2015) 401 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2015)401 final of 19.8.2015

Concerns all language versions.

Correction of identified clerical errors on page 8, section 6, first paragraph.

The text shall read as follows:

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport om Den Europæiske Unions indsats inden for forskning og teknologisk udvikling i 2014

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport om Den Europæiske Unions indsats inden for forskning og teknologisk udvikling i 2014

1. BAGGRUND FOR ÅRSRAPPORTEN OM FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSAKTIVITETER

Årsrapporten om forskning og teknologisk udvikling i Den Europæiske Union er udarbejdet i medfør af artikel 190 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Formålet med rapporten er at give et overblik over de vigtigste foranstaltninger i rapporteringsåret.

2. DEN BREDERE POLITISKE KONTEKST I 2014

2014 var et år med store politiske forandringer i EU. Et nyt Europa-Parlament blev valgt, en ny Kommission tiltrådte i november, og en ny formand – den første fra et af de nye lande, der blev medlemmer efter 2004 – tiltrådte sit embede i Det Europæiske Råd. For at bygge videre på de fremskridt, medlemsstaterne allerede havde gjort med hensyn til at styre Europa tilbage mod økonomisk genopretning, indførte den nyvalgte kommissionsformand, Jean-Claude Juncker, en dagsorden for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring. Dagsordenen er baseret på tre søjler, nemlig strukturreformer, finanspolitisk ansvarlighed og investeringsfremme, og omfatter 10 klare prioriteter for at få folk tilbage i arbejde og den europæiske økonomi i vækst. En ny investeringsplan blev foreslået med det formål at mobilisere offentlige og private investeringer til en værdi af 315 mia. EUR over de næste tre år. Europa-Kommissionen fremsatte i januar 2015 et forslag til en forordning om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI), som ventes vedtaget af EU's Ministerråd og Europa-Parlamentet i løbet af sommeren 2015. Horisont 2020 vil komme til at spille en rolle i den forbindelse gennem bidrag til EFSI-garantifonden. Dette vil give mulighed for at foretage yderligere investeringer i forsknings- og innovationsområdet.

De finanspolitiske konsolideringsbestrebelselser er fortsat i løbet af 2014 og er i de fleste medlemsstater begyndt at vise resultater. Den gradvise genopretning af Europas økonomi, som blev indledt i andet kvartal af 2013, er fortsat taget til i 2014, og efter en afmatning sidste forår kom der igen gang i BNP-væksten i EU hen imod slutningen af 2014 med en årlig stigning på 1,4 %¹.

3. GENNEMFØRELSE AF INDKALDELSER TIL HORISONT 2020

Horisont 2020, det største EU-forsknings- og innovationsprogram nogensinde med et støttebeløb på næsten 80 mia. EUR over en syvårig periode, blev lanceret i december 2013. Dette blev omgående efterfulgt af det første arbejdsprogram med et budget på 15 mia. EUR

---

¹ [Den europæiske økonomiske prognose – foråret 2015.](#)

for 2014-2015, som inkluderede 12 såkaldte fokusområder. Indkaldelserne åbnede til tiden, og de brugervenlige Horisont 2020-it-systemer fungerede fra starten. Det forenkede toårige arbejdsprogram til gennemførelse af den nye udfordringsbaserede tilgang var udformet således, at det integrerer EU's politiske mål gennem en strategisk programlægningsproces, som skaber integration, indarbejder centrale træk og nyheder og skaber større effekt og mere værdi. En omfattende informationskampagne blev gennemført i 34 lande og tiltrak omkring 10 000 deltagere til begivenhederne. Der blev organiseret yderligere nationale og regionale informationsaktiviteter.

De første 100 indkaldelser blev afsluttet den 1. december 2014, og der blev indgivet 37 000 forslag i alt. Over 3 200 tilskudsaftaler blev underskrevet inden udgangen af april 2015 med et samlet ansøgt støttebeløb på 5,4 mia. EUR. Forslagene havde en gennemsnitlig succesrate på 12-14 %.

Gennemførelsen af de første indkaldelser samt forenklingsforanstaltningernes effektivitet blev overvåget af Europa-Kommissionen. Medlemsstaterne, forskningsmiljøet, industrien og interessenterne blev hørt under overvågningen. Erfaringerne herfra er opsummeret i det følgende.

Respons på indkaldelser

Den store respons på de første indkaldelser bekræftede, at den udfordringsbaserede tilgang i Horisont 2020 tiltrækker mange, og at der er efterspørgsel efter grænseoverskridende forsknings- og innovationssamarbejde. De fleste interessenter, bl.a. SMV'er, udtrykte stor tilfredshed med de generelle emner i de første indkaldelser. Der var stor respons på indkaldelserne i 2014, hvilket betød, at færre ansøgninger blev imødekommet i forhold til det tidligere rammeprogram. Mens dette på den ene side medførte en højere grad af selektivitet og dermed topkvalitet, kan det på den anden side gøre programmet mindre attraktivt på længere sigt. Der er derfor planer om at indføre foranstaltninger i fremtidige arbejdsprogrammer til at styre den store efterspørgsel, samtidig med at den udfordringsbaserede, ikkebindende tilgang bevares.

Til trods for de mange forslag, der kom ind til de første indkaldelser under Horisont 2020, og presset på bedømmelsessystemerne blev de høje standarder med hensyn til ekspertudvælgelse og sammensætning i bedømmelsesprocessen opretholdt.

Forenkling

Interessenterne satte stor pris på onlinesystemet deltagerportalen². Den fungerer som en enkelt indgang til Horisont 2020 til indsendelse af forslag, registrering af deltagerens organisation og ekspertregistrering samt betaling. Horisont 2020's nye generation af it-systemer til håndtering af forslag og tilskud uden langvarige papirkredsløb (elektroniske signaturer) samt forenklingen af forretningsprocesserne har reduceret bureaukratiet for

---

² Ecorys Study, 2014.

ansøgerne. Ifølge de første statistikker blev kravet til tidsrummet frem til bevilling af støtten på otte måneder opfyldt i størstedelen af sagerne (ca. 95 %).

Forsknings- og innovationscyklus

Andelen af den private sektors deltagelse i de første indkaldelser kommer op på 31 % i underskrevne tilskudsaftaler og 28 % med hensyn til finansielle tilskud fra EU. De tilsvarende FP7-rater er henholdsvis 30 % og 25 %. Den private sektors deltagelse er særdeles høj under søjlerne Industrielt lederskab og Samfundsmæssige udfordringer.

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er)

Horisont 2020 er attraktiv for SMV'er. Resultater viser, at EU har tildelt næsten 20 % af det samlede budget til Samfundsmæssige udfordringer og Lederskab inden for støtteteknologi (LEIT) til SMV'er. Det nye SMV-instrument i Horisont 2020 blev iværksat som planlagt og var med over 8 100 ansøgninger (6 900 til fase 1 og 1 200 til fase 2) den mest populære ordning i 2014. Det tiltrak nyttilkomne og SMV'er med lovende nyskabende og økonomisk potentiale. F.eks. var omkring 50 % af de første støttemodtagere i fase 1 (155 støttede projekter på den første skæringsdato) allerede aktive på europæiske og/eller globale markeder.

Samfundsvidenskab og humaniora

Horisont 2020 har øget de potentielle bidrag til samfundsvidenskab og humaniora betydeligt gennem en systematisk politik, hvor samfundsvidenskab og humaniora integreres i alle samfundsmæssige udfordringer samt i programmets LEIT-dele. I gennemsnit blev 37 % af emnerne under Samfundsmæssige udfordringer, LEIT, Videnskab med og for samfundet, Udbredelse af kvalitet og udvidelse af deltagerkredsen samt Forskningsinfrastruktur til sammen markeret som relevante for samfundsvidenskab og humaniora i forbindelse med indkaldelserne for 2014 og 2015. Endvidere spillede samfundsvidenskab og humaniora en væsentlig rolle i Samfundsmæssige udfordringer, Rummelige, innovative og reflekterende samfund, hvor 80 % af emnerne blev markeret som samfundsvidenskab og humaniora. I alt 212 mio. EUR blev tildelt samfundsvidenskabelige og humanistiske støttemodtagere i 2014: 194 mio. EUR under Samfundsmæssige udfordringer og 18 mio. EUR under LEIT-søjlen.

Der var også dokumentation for, at samfundsvidenskabelig og humanistisk ekspertise var velrepræsenteret i bedømmelsesudvalgene. Af de 688 bedømmere udpeget til emner markeret som relevante for samfundsvidenskab og humaniora havde 10 % en baggrund i et eller flere samfundsvidenskabelige/humanistiske fag, mens 42 % havde en tværfaglig baggrund i både samfundsvidenskabelige/humanistiske fag og andre fag eller i kombinerede fag med en samfundsvidenskabelig/humanistisk komponent. I alt havde 357 af de 688 eksperter en vis grad af samfundsvidenskabelig/humanistisk ekspertise, hvilket vil sige over 50 % af eksperterne.

Menneskelige ressourcer og mobilitet

Dette hovedfokus i Marie Skłodowska-Curie-aktionerne (MSCA) i 2014 fremmede innovative forskningsuddannelsesmetoder med styrkelse af tværfaglig og international samt tværsektoriel mobilitet.

MSCA er blevet det vigtigste EU-instrument til at skabe innovativ ph.d.-uddannelse. I 2014 blev der finansieret 137 uddannelsesnetværk med et samlet budget på over 400 mio. EUR. Det omfattede erhvervs-ph.d.'er, hvor forskningsvirksomheder og universiteter i fællesskab udvikler et ph.d.-program, hvor en stor del af ph.d.-uddannelsen tages uden for den akademiske sektor, og programmerne fører til en dobbelt eller fælles ph.d.-grad. I alt 600 virksomheder deltog heri. Endvidere blev der bevilget 30 mio. EUR til medfinansiering af 12 ph.d.-programmer med henblik på at øge løftestangeffekten på regionale, nationale og internationale finansieringsprogrammer i Europa.

Klimainsats og Bæredygtig udvikling

Der blev fastsat et mål om, at mindst 35 % af Horisont 2020-budgettet skulle investeres i støtte til klimainsatsen og 60 % til fremskridt hen imod bæredygtighed i EU. Selv om de tilgængelige data på nuværende tidspunkt kun dækker programmerbare aktioner (dvs. LEIT og Samfundsmæssige udfordringer), viser det seneste skøn for fremskridt for Bæredygtig udvikling et tal på 50 % og 32 % for Klimainsats. Biodiversitet, som der ikke er sat noget mål for, anslås til 3 %.

Ligestilling

I arbejdsprogrammet for 2014-2015 blev kønsspørgsmål eksplicit nævnt i over 100 emner på tværs af næsten alle afsnit. Disse emner blev markeret som kønsrelevante på deltagerportalen for at lette adgangen for ansøgerne. Et af målene med henblik på at opnå ligestilling i Horisont 2020 går ud på at sikre, at kvinder udgør mindst 40 % af eksperterne i bedømmelsesudvalg og ekspertgrupper. Dette mål blev næsten nået, og de første resultater viser, at kvinder tegnede sig for 35 % af bedømmerne.

Internationalt samarbejde og aftaler

Horisont 2020 er helt åben over for international deltagelse og er endvidere målrettet strategiske områder for samarbejde med vigtige internationale partnerlande og -regioner. 20 % af alle emner i arbejdsprogrammet for 2014-2015 blev markeret som specifikt relevante for internationalt samarbejde, idet graden af målrettede aktioner varierede over de forskellige dele. Der blev tilbudt støtte til flagskibsinitiativer for internationalt samarbejde såsom det globale forskningssamarbejde om et infektionssygdomsberedskab, den globale alliance mod kroniske sygdomme, det internationale forskningskonsortium vedrørende sjældne sygdomme³ og samarbejdet mellem EU og Japan om kritiske net og databehandlingsplatforme. Med bevægelsen i retning af bredere og mindre begrænsende emner skete der et skift mod tilskyndelse snarere end brug af støtteberettigelseskriterier for

---

³ Jf. emner under indkaldelsen vedrørende Sundhedskoordineringsaktiviteter med et vejledende budget på omkring 17 mio. EUR.

at fremme internationalt samarbejde. Alligevel viste de første resultater, at der samlet set var færre deltagere fra internationale partnerlande, eftersom enheder fra fem store nye økonomier (Brasilien, Rusland, Indien, Kina og Mexico) ikke længere er berettigede til automatisk støtte fra Horisont 2020.

I alt blev 12 lande knyttet til Horisont 2020 gennem associeringsaftaler i løbet af 2014. Norge og Island blev associeret i maj 2014. De fem vestlige Balkanlande (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien), Republikken Moldova, Tyrkiet og Israel undertegnede aftaler med Den Europæiske Union i sommeren 2014. I 2014 blev der undertegnet en associeringsaftale med Færøerne. Associeringsaftalerne vil gøre det muligt for forskningsenheder fra disse lande at udnytte støttemulighederne under Horisont 2020.

En international aftale om associering af Schweiz til dele af Horisont 2020 blev undertegnet den 5. december 2014. Schweiz undertegnede en aftale, hvor det knyttes til søjlen "Videnskabelig topkvalitet" under Horisont 2020, der omfatter Det Europæiske Forskningsråd, Fremtidige og nye teknologier, Forskningsinfrastruktur og Marie Skłodowska-Curie-aktioner, aktioner under det specifikke mål "Udbredelse af kvalitet og udvidelse af deltagerkredsen" og endelig Euratom-programmet for forskning og uddannelse og aktiviteterne, som gennemføres af Det Europæiske Fællesforetagende for ITER, og Fusionsenergiudvikling i perioden 2014-2020. Denne associeringsaftale forventes at vare indtil den 31. december 2016. Hvis Schweiz på det tidspunkt ratificerer protokollen om udvidelse af aftalen om personers frie bevægelighed til også at omfatte Kroatien, vil den blive efterfulgt af en fuld associeringsaftale. I modsat fald vil Schweiz fortsat have status af tredjeland.

Bredere deltagelse

Horisont 2020 indfører særlige foranstaltninger til udbredelse af topkvalitet og udvidelse af deltagelsen i medlemsstater og regioner med relativt lave forsknings- og innovationsresultater. Horisont 2020 finansierer følgende indsatsområder: samarbejdsprojekter mellem forskningsinstitutioner (oprettelse eller opgradering af ekspertisecentre), som modtog 167 støtteberettigede ansøgninger fra alle "udvidelsesmedlemsstater", "formandskaber for Det Europæiske Forskningsrum" (som tiltrækker fremragende forskere til forskningsinstitutioner med et højt potentiale for forskning i topkvalitet), som modtog 85 støtteberettigede ansøgninger fra næsten alle "udvidelsesmedlemsstater", venskabsprojekter mellem forskningsinstitutioner (med henblik på at opnå en betydelig styrkelse af et bestemt forskningsområde gennem forbindelser med internationalt førende institutioner), der støttes gennem en indkaldelse, som blev åbnet i 2014, men lukker i 2015. Der ydes også støtte til COST (europæisk samarbejde om videnskab og teknologi), som er blandt de ældste mellemstatslige samarbejdsrammer i Europa vedrørende videnskab, teknologi og innovation. Disse aktioner har et budget på omkring 800 mio. EUR for den syvårige periode.

4. Partnerskab med erhvervslivet

Innovationsinvesteringspakke⁴

I 2013 offentliggjorde Europa-Kommissionen en række forslag til offentlig-private og offentlig-offentlige partnerskabsinitiativer. Et år senere, i maj 2014, blev innovationsinvesteringspakken officielt vedtaget af medlemsstaterne.

Dermed oprettes en ny generation af offentlige og private partnerskaber, som samler forsknings- og innovationsinvesteringer på over 22 mia. EUR. Pakken omfatter ni fælles teknologiinitiativer (FTI'er) med deres egen forskningsdagsorden, hvor der tildeles midler til projekter på grundlag af åbne indkaldelser. Syv af disse blev allerede iværksat i juli 2014, og det samme gælder fire offentlig-offentlige partnerskaber (artikel 185-initiativer). EU's bidrag på 9 mia. EUR til pakken vil frigøre en investering på 10 mia. EUR fra den private sektor og 4 mia. EUR fra medlemsstaterne.

Kontraktlige offentlig-private partnerskaber

Europa-Kommissionen iværksatte i december 2013 otte kontraktlige offentlig-private partnerskaber af strategisk betydning for europæisk industri. I modsætning til FTI'er afholder kontraktlige OPP'er ikke deres egne indkaldelser, men støtten tildeles af Kommissionen gennem åbne indkaldelser under Horisont 2020-arbejdsprogrammet. Aftaler om oprettelse af de otte kontraktlige OPP'er blev undertegnet af Kommissionen og formændene for særligt oprettede industrielle forsknings- og innovationssammenslutninger, som repræsenterer over 1 000 store og mindre virksomheder i hele Europa. En niende kontraktlig OPP blev lanceret i oktober 2014. De ni kontraktlige offentlig-private partnerskaber blev lanceret med en vejledende finansieringsramme på i alt 6,7 mia. EUR fra Kommissionen til hele programmets løbetid. I arbejdsprogrammet for 2014-2015 blev inddragelsen af industrien bl.a. sikret gennem en støtte på omkring 800 mio. EUR til kontraktlige offentlig-private partnerskaber.

5. Det europæiske forskningsrum (EFR)

I september 2014 fremlagde Kommissionen sin anden statusrapport for EFR⁵, som giver et overordnet billede af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af EFR i medlemsstaterne og nogle få af de associerede lande. Den viser, at EFR-partnerskabet har vist sig at være vellykket, og at de fire EFR-betingelser for succes er på plads, dvs.:

- Medlemsstaterne vedtager i stigende grad foranstaltninger til støtte for EFR.
- Interessentorganisationer inden for EFR's interessentplatform arbejder fortsat sammen for at opnå et fuldt funktionsdygtigt EFR.
- Politiske støtteforanstaltninger er indført på EU-niveau, og EFR er integreret i det europæiske semester.
- EFR's overvågningsmekanisme er operationel og leverer gradvist robuste data.

---

⁴ [Innovationsinvesteringspakke.](#)

⁵ [Statusrapporten for 2014 om det europæiske forskningsrum.](#)

Samordning af nationale forskningsprogrammer

I Horisont 2020 voksede deltagelsen i fælles indkaldelser gennemført af medlemsstaternes programmer via det Europæiske Forskningsrums nye netinstrument (ERA-Net). Samtidig støtter Horisont 2020 de 10 fælles programlægningsinitiativer (FPI'er), som Rådet har iværksat. FPI'er tilpasser nationale programmer til EU's strategiske forskningsdagsordener. De er vigtige midler til at sikre fuldførelsen af EFR.

6. POLITISK RAMME

Europæisk semester

Der blev vedtaget landespecifikke henstillinger vedrørende forskning og innovation (F&I) i forbindelse med det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker. I 2014 blev der vedtaget landespecifikke henstillinger vedrørende forbedring af rammevilkårene for F&I til virksomheder, prioritering af offentlige investeringer i F&I, forøgelse af disse investeringers effektivitet og deres løftestangeffekt på F&I til virksomheder gennem intelligent specialisering og offentlig-privat samarbejde.

Meddelelsen om forskning og innovation som kilde til fornyet vækst⁶

Meddelelsen fra juni 2014 om "Forskning og innovation som kilde til fornyet vækst" er en stærk politisk fortælling om betydningen af kvaliteten af investering i forskning og innovation for Europa. I meddelelsen foreslås det, at medlemsstaterne fremmer tre indsatsområder: kvalitet i strategiudviklingen og politikfastlæggelsen, kvalitet i programmer med fokus på ressourcer og forbedrede finansieringsmekanismer samt kvaliteten af offentlige institutioner, der udfører forskning og innovation.

Endelig blev behovet for reformer, der kan forbedre kvaliteten og effektiviteten af offentlige F&I-investeringer og skabe et F&I-venligt erhvervs- og investeringsmiljø, understreget i den årlige vækstundersøgelse 2015.

De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF)

Horisont 2020 og de europæiske struktur- og investeringsfonde er vigtige værktøjer til at sætte skub i forsknings- og innovationsinvesteringer i forbindelse med EU-budgettet og sætte fokus på mulighederne for at skabe synergi mellem de to politiske rammer til finansiering af forsknings- og innovationsprojekter. ESIF vil yde et tilskud på over 100 mia. EUR i perioden 2014-2020 til innovation i bred forstand, herunder støtte til central forskning og innovation på ca. 40 mia. EUR.

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologis⁷ budget for perioden 2014-2020 er på 2,38 mia. EUR, som er afsat i Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation. I 2014 er den første bølge af EIT's videns- og innovationsfællesskaber (VIF'er) vokset støt, både med hensyn til budget, aktiviteter og resultater. EIT-gruppen blev yderligere udvidet gennem oprettelsen af to nye VIF'er på områderne sund levevis og aktiv

---

⁶ [Meddelelsen om forskning og innovation som kilde til fornyet vækst.](#)

⁷ EIT henhører under GD for Uddannelse og Kultur.

aldring (EIT Sundhed) og bæredygtig efterforskning, udvinding, forædling, genanvendelse og substitution (EIT Råstoffer).

Finansielle instrumenter

Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) lancerede et nyt finansielt instrument for EU i sommeren 2014. InnovFin – EU-finansiering til innovatorer vil hjælpe SMV'er, store virksomheder og andre innovative virksomheder med at få lettere adgang til finansiering. InnovFin bygger på finansieringsfacilitetens succes med risikodeling, som blev udviklet under FP7. Med InnovFin-produkter vil der blive stillet 24 mia. EUR til rådighed til finansiering af forskning og innovation. InnovFin består af en række produkter lige fra garantier til mellemmand, der låner ud til SMV'er, til direkte lån til virksomheder – og hjælper med at støtte fra de mindste til de største F&I-projekter i EU og de lande, der er tilknyttet Horisont 2020.

Innovation og iværksætterkultur

2020-handlingsplanen for iværksætterkultur blev lanceret i 2014 som opfølgning på revisionen af Small Business Act. Planen omhandler foranstaltninger til at støtte, fremme og overvåge iværksætterkultur i Europa (bl.a. digital iværksætterkultur). Start-up Europe-initiativet, som er en del af denne plan, har til formål at styrke erhvervmiljøet for iværksættere inden for web- og informations- og kommunikationsteknologier (IKT), således at deres ideer og virksomheder kan starte og vokse i EU. "Innovation Radar" er et pilotinitiativ, som blev iværksat i 2014 og sigter mod at afdække innovationer med stort potentiale og vigtige innovatorer under FP7, rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) støtteprogrammet for IKT-politik og Horisont 2020-projekter.

Åben forskning

I de seneste par år er forskere begyndt at fremme fri adgang til videnskabelig information. Der har været flere eksempler på inddragelse af borgere i forskningen, og med fremkomsten af big data åbnes der nye veje til selv at bedrive forskning. I juli 2014 iværksatte Kommissionen en høring om videnskab 2.0 med henblik på at vurdere graden af interessenternes kendskab til tendensen mod åben forskning, afdække mulige politiske konsekvenser og foranstaltninger til at styrke det europæiske videnskabs- og forskningssystemets konkurrenceevne. Resultaterne af høringen vil blive gjort tilgængelige online på Kom til orde i Europa⁸.

Fri adgang er et vigtigt aspekt af et videnskabeligt system under forandring. I Horisont 2020 er fri adgang til videnskabelige publikationer obligatorisk for alle støttemodtagere. For så vidt angår forskningsdata er et fleksibelt pilotprojekt for fri adgang til forskningsdata også undervejs. Pilotprojektet er baseret på en fleksibel "til-/fravalgsordning", der tager højde for behovet for at afbalancere åbenhed og beskyttelse af videnskabelig information, markedsføring og intellektuelle ejendomsrettigheder, beskyttelse af privatlivets fred, sikkerhed samt spørgsmål om dataforvaltning og -sikring.

---

⁸ [Kom til orde i Europa](#).

Det Internationale Panel om Klimaændringer

FN's Klimapanel (IPCC) mødtes i 2014 og offentliggjorde sin femte vurderingsrapport (AR5) den 2. november 2014. Mange EU-forskningsrapporter finansieret under FP6 og FP7 spillede en central rolle i rapportens konklusioner.

Rapporten med titlen "Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability"⁹ konkluderer, at en reaktion på klimaforandringerne indebærer, at der skal foretages valg om risici i en verden under forandring. Denne rapport vil bidrage til de kommende forhandlinger om klimaforandringer.

Udbruddet af ebola

Udbruddet af ebola i Vestafrika udgjorde en af de alvorligste internationale sundhedsmæssige nødsituationer i 2014. Europa-Kommissionen ydede omgående støtte til hastende forskning i ebola og benyttede for første gang (til forskningsaktioner) den ekstraordinære grund i finansforordningen for en behørigt begrundet nødsituation og underskrev tilskudsaftaler under to måneder efter at have modtaget forslag. 24,4 mio. EUR fra Horisont 2020 blev bevilget til forskning i ebola i overensstemmelse med Verdenssundhedsorganisationens prioriteter og i samarbejde med andre internationale bidragydere. Endvidere iværksatte Kommissionen sammen med lægemiddelindustrien IMI-Ebola+-indkaldelsen gennem initiativet vedrørende innovative lægemidler (IMI), der er et offentlig-privat partnerskab. 140 mio. EUR blev mobiliseret fra Horisont 2020, som herefter gearede yderligere 101 mio. EUR fra lægemiddelindustrien.

7. DET FÆLLES FORSKNINGSCENTER (JRC)

I 2014 reagerede JRC på et stigende antal anmodninger fra Kommissionens politikformulerende tjenestegrene om videnskabelig støtte til politiske foranstaltninger vedrørende EU's prioriteter, navnlig inden for rammerne af Europa 2020: Europas vækststrategi. JRC ydede direkte videnskabelig støtte til tematiske politikområder såsom Den Økonomiske og Monetære Union, det indre marked, innovation, vækst og job, lavemissionsøkonomi og ressourceeffektivitet, landbrug og global fødevarerikkerhed, folkesundhed, sikkerhed og tryghed, nuklear sikkerhed og sikring (Euratom-programmet) samt bedre lovgivning og vurdering af effekt.

8. FORMIDLING OG UDNYTTELSE

Det syvende rammeprogram¹⁰

I løbet af de syv år med det syvende rammeprogram blev der indgivet næsten 136 000 forslag til de 487 afsluttede indkaldelser af forslag – der vedrørte over 601 000 ansøgere – hvoraf 97 % gik videre til bedømmelsesrunden. Over 25 000 forslag – der vedrørte over

⁹ [Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability.](#)

¹⁰ Europa-Kommissionen (2014): Den syvende overvågningsrapport for FP7.

130 000 deltagere – blev udvalgt til forhandling. Der blev i alt søgt om EU-støtte for 41,7 mia. EUR. Forslagene havde en gennemsnitlig succesrate på 19 %. 18,6 % af alle deltagere i de tilskudsaftaler, der blev indgået i 2013, var SMV'er.

FP7-projekter har indtil nu produceret 32 461 publikationer siden iværksættelsen af programmet i 2007. Det samlede antal patentansøgninger, som er en god indikator for hvor stor en del af innovationspotentialen, der kan udnyttes, var på 1 185 ved årets udgang¹¹.

Effekt og merværdi af EU's programmer og projekter¹²

EU's støtte til forskning og innovation har ét overordnet formål: at opnå en effekt. Gennem støtte til forskning og innovation søger EU at opnå økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger og bidrage til konkurrenceevne, vækst og jobskabelse samt løsning af samfundsmæssige udfordringer. EU-støtte til forskning og innovation ydes kun, når det kan være mere effektivt end national finansiering. Nedenfor er nogle få eksempler på vellykkede projekter, der er finansieret under FP7, og som viser den europæiske merværdi af den ydede støtte, de konkrete resultater og den opnåede effekt.

- Det EU-støttede "europæiske kliniske forskningsinfrastrukturnetværk" (ECRIN) har udviklet et fælles europæisk område for klinisk forskning, i og med at det integrerer nationale kliniske forskningsfaciliteter i et EU-dækkende netværk, som kan yde støtte på ethvert medicinsk område gennem specialiserede tjenesteydelser og infrastruktur. Dette har skabt eller styrket nationale infrastrukturer og vil forbedre sundhedsydelserne samt Europas videnskabelige og industrielle konkurrenceevne.
- De fælles samfundsmæssige udfordringer i Europa løftes bedst på EU-niveau. Med projektet WeSenseIt blev der udviklet et borgerbaseret vandobservatorium, hvor borgere – såsom frivillige oversvømmelsesvagter i Det Forenede Kongerige eller frivillige inden for civilbeskyttelse i Italien – via mobiltelefoner og sociale medier aktivt kan indsamle, vurdere og udsende oplysninger om vandstande og således spare omkostninger og fungere som tidlige advarselssystemer for overbebyrdede lokale myndigheder.
- Det EU-finansierede forskningsprojekt SOLAR-JET har produceret verdens første solenergibaserede jetbrændstof, der kun består vand og kuldioxid, en lovende teknologi, som samtidig øger energisikkerheden og bekæmper klimaforandringer ved at omdanne en drivhusgas til en nyttig ressource. Projektet er stadig på forsøgsstadiet, men resultaterne indtil nu viser potentiale til at give sikre, bæredygtige og skalerbare forsyninger af flybrændstof samt diesel og benzin eller endda plastik.

---

¹¹ Kilden til de tal, der vises her, er SESAM (Europa-Kommissionens onlinerapporteringsværktøj for FP7-projekter)/CORDA (det fælles datawarehouse for forskning). Tallene henviser til den del af FP7, der blev gennemført af GD RTD. Særprogrammet "Mennesker" er ikke medtaget, skønt det oprindeligt blev forvaltet af GD RTD, da det i øjeblikket forvaltes af GD EAC. Særprogrammet "Idéer" er heller ikke medtaget, da det ikke benytter SESAM. Den del af FP7, som blev gennemført af GD CONNECT, blev heller ikke medtaget, da det ikke benytter SESAM.

¹² [GD RTD Annual Activity Report 2014](#).

Formidling af resultater i Horisont 2020

En effektiv udnyttelse og formidling af projektresultater i Horisont 2020 er afgørende og vil maksimere merværdien og virkningerne af det nye rammeprogram. Der blev allerede truffet særlige foranstaltninger rettet mod udnyttelsen af resultater i Horisont 2020 gennem initiativer som priser, SMV-instrumentet, demonstrationsprojekter og InnovFin-investeringsinstrumenterne.

9. UDSIGTERNE FOR 2015

Kommissionen er fortsat besluttet på at opfylde målene i Europa 2020-strategien. Fremskridt med forpligtelserne i forbindelse med flagskibsinitiativet "Innovation i EU"¹³ er vurderet. Især med hensyn til fremskridt med gennemførelse af de aktioner, der blev iværksat for at opfylde forpligtelserne, samt eksempler på, hvordan disse aktioner bliver gennemført.

I 2014 begyndte man at indarbejde kommissionsformand Jean-Claude Junckers politiske prioriteringer i arbejdsprogrammet for perioden 2016-2017. Horisont 2020 vil komme til at spille en rolle i den forbindelse gennem bidrag på 2,2 mia. EUR til Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringers garantifond. I arbejdsprogrammet for 2016-2017 vil der blive taget hensyn til erfaringerne fra de første indkaldelser af forslag under Horisont 2020 og sikret, at disse fortsat kommer til at levere emner med en udfordringsbaseret tilgang. Emner som internationalt samarbejde, samfundsvidenskab og humaniora samt kønsdimensionen vil blive behandlet mere indgående i arbejdsprogrammet, og en hel række finansieringsinstrumenter til fremme af innovation i Horisont 2020 vil blive udnyttet bedre.

Endelig vil der blive foretaget en analyse af fremtidige indkaldelser under Horisont 2020 for at sikre, at Horisont 2020 er bedre end sine forgængere til at skabe videnskabelige, sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger.

---

¹³ [State of the Innovation Union. Taking stock 2010-2014.](#)